

Hızlı Tosbi • İsmet Bertan

Resimleyen: Betül Sayın • Çocuk Kitaplar • Roman • 208 sayfa • Önerilen sınıflar: 3, 4, 5, 6
DOĞA ve EVREN • BİLİM ve TEKNOLOJİ • BİREY ve TOPLUM • ERDEMLER
macera • dostluk • gizem • hayvanat bahçesi • iyi-kötü • aile • yolculuk • özet • doğa • deney

Belgeselci yazar **İsmet Bertan**, Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği (ÇGYD) tarafından 2005 Yılın Çocuk Romanı seçilen bu romanında soluk soluğa bir macerayı anlatıyor. Hem hayvanların hem insanların dünyasına gerçekçi bir pencereden bakan yazarın film tadında kurguladığı kitap, akıcı anlatımı ve yalın diliyle çocuklar için unutulmaz bir roman niteliğinde. Çocuklar, kaplumbağa Tosbi'nin başına gelenleri okurken, bir yandan yaşama hazırlanıyor, bir yandan da kitap okumanın keyfine varıyor.

Annesiyle birlikte yaşlı bir çiftin bahçesinde yaşayan minik kaplumbağa Tosbi, günlerini bahçedeki taze sebzelerle beslenerek, arkadaşları ve evin torunu Sezen'le oyun oynayarak geçirmektedir. Bu mutlu günler, kızıl bir şahinin pençelerine düştüğünde sona erer. İnanılmaz maceraların içinde, oradan oraya sürüklenen Tosbi, önce gösteri kaplumbağası, ardından bir roketle denek oluverir, düştüğü saman kamyonuyla uzaktaki hayvanat bahçesine gider. Derken, beklenmedik bir kaza sonunda tanıştığı Doktor Biri ve hayvan dostları Tosbi'yi yuvasına kavuşturur. Ama, Doktor Biri'nin pembe kristalleri minik kaplumbağanın yaşamını bütünüyle değiştirecektir...

TARTIŞMA KONULARI...

1. Tosbi, romanın çeşitli aşamalarında kertenkele, şahin, kuzgun, suylanı, kurbağa, sukaplumbağası, köpek ve insan ile karşılaşır. Bunlardan hangileri Tosbi için iyi, hangileri ona zarar verebilecek kötü canlılar?
2. Pire Nuri, Tosbi'yi kaplumbağaları çok sevdiği için mi koğuşa götürüyor? Tosbi'yle ne yapmaya çalışıyor?
3. Tosbi ailesiyle bir bahçede yaşıyor, ancak fil yıllarca bir hayvanat bahçesinde yaşamış. Sizce hayvanat bahçesinde yaşamak bir hayvan için iyi mi yoksa kötü bir şey midir? Nedenleriyle birlikte tartışın.
4. Tosbi, hayvanat bahçesindeki akvaryuma nasıl girdi? Akvaryumun ona şans getirdiği söylenebilir mi? Düşüncenizi nedenleriyle birlikte açıklayın.
5. Tosbi, Doktor Biri ile nasıl tanışıyor? Kim bu Doktor Biri; can dostları kimler? Neden o köye gelmiş yerleşmiş ve neden gerçek adını gizliyor?
6. Doktor Biri'nin pembe kristallerini yutan Tosbi'nin davranışları nasıl değişiyor? Gerçek hayatta hayvanlar romandaki Tosbi gibi insanlarla iletişim kurabilseler sizce neler olurdu; insanlarla kaplumbağalar neler konuşurdu?
7. Tırnaka, Tosbi'yi neden sevmiyor? Onu yuvadan uzaklaştırmak için nasıl bir plan yapıyor? Tosbi, Tırnaka'nın gerçek yüzünü gördüğü halde neden annesine söylemiyor?
8. Tırnaka ile Tosbi arasındaki güç savaşında neler yaşanıyor? Sizce bir yetişkin, bir yavruyu kıskanıyor ve onunla mücadele ediyorsa, o yetişkin nasıl biri olabilir?
9. Doktor Biri'nin arkadaşı Kimyacı Turhan şirkette neden zor durumda? Doktor Biri'nin Turhan'ı inandırmak için Tosbi'ye neden ihtiyacı var?
10. Doktor Biri'nin pembe kristallerinin sırrı ne? Tosbi, kurduğu av-avcı ilişkisiyle Turhan'ın zihnini nasıl açıyor?
11. Fesat Esat kendini nasıl ele veriyor? Doktor Biri ve Turhan'a attığı iftiralara nasıl ortaya çıkıyor? Tosbi, Turhan'a avcının üzerine gitmesini söyleyerek neyi başarıyor?

12. Tosbi'nin bu macera dolu yolculuklarında kimler ve hangi hayvanlar ona dostluk gösterdi, hangileri düşmanca davrandı?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Araştırma:** Sınıfça kaplumbağaları araştırın. Türleri, fiziksel özellikleri, yaşam koşulları ve süreleri, nelerle beslendikleri, ilginç özellikleri gibi konularda bilgi edinin. Edindiğiniz bilgiler Tosbi ve ailesini daha iyi anlamanıza yardımcı olacaktır.
- **Resimleme:** Herkes, Tosbi'nin yaşadığı maceralardan istediği bir sahnenin resmini yapsın ve resimler sınıfta oluşturulacak "Hızlı Tosbi'nin Maceraları" köşesinde sergilensin.
- **Proje:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup hayvanların hayvanat bahçesinde tutulmalarına karşı yürütülecek mücadele için slogan üretsin ve bunları kâğıt, karton, ahşap, pileksi vb. üzerine dikkat çekici bir şekilde yazarak pankartlar hazırlasın. Hayvan hakları için farkındalık yaratsın.
- **Yazma:** Herkes, ailesini kaybetmiş ve fesat biri tarafından işinden edilmiş Doktor Biri için düzenlenecek hayali bir törende okunacak kısa bir övgü yazısı yazsın. Bakalım Doktor Biri, öğrencilerde nasıl duygular uyandırmış?
- **Sergi:** Öğrenciler, ikili gruplar oluştursun. Her grup, romanda yer alan hayvanlardan birini seçerek internetten resmini bulsun; hakkında bilgi edinsin. Ulaştığı bilgileri internette bulunduğu resmin altına yazarak, "Bizim Hayvanat Bahçemiz" adıyla düzenlenecek alanda sergilesin. Gerçek hayvanat bahçelerine karşı sanal bir bahçe yaratılsın.
- **Yarışma:** Pek çok hayvanın ismini küçük kâğıtlara yazıp bir sepette biriktirin. Her öğrenci sırayla sepetten bir isim çöksün. Diğerleri kâğıtta ismi yazan hayvanı öğrenciye 4 soru sorarak bilmeye çalışsın. Ancak her öğrenci, sorulara yalnızca tek kelimelik cevaplar vermek zorunda olduğundan soruların çok ustaca ve düşünülerek sorulması gerekecektir. 4 cevap hakkı da kullanıldığı halde sınıf hayvanı hâlâ bilememişse, öğrenci bir hayvan ismi daha çekme hakkı kazanır. Soruları en iyi cevaplayan ve arkadaşlarının hayvanı bulmasını sağlayan 3 öğrenciye sınıfça hazırlanan "şampiyon" rozetleri verilsin.
- **Oyun:** Öğretmen üzerinde "olumlu" ya da "olumsuz" yazan 2 kart hazırlasın. Öğrenciler çember şeklinde yerleştikten sonra öğretmen "Tosbi kaybolduğunu anladı" cümlesini ilk öğrenciye söylesin. Gösterdiği "olumlu" ya da "olumsuz" kartına göre ilk öğrenci cümleye olumlu ya da olumsuz bir cümleyle devam etsin. (Örneğin; olumsuz, "Ailesini bir daha hiç göremeyecekti"; olumlu, "Moralini bozmamaya karar verdi" gibi.) Bir sonraki öğrenci ilk öğrencinin bıraktığı yerden cümleyi, öğretmenin gösterdiği olumlu-olumsuz karta göre sürdürsün. Tüm öğrenciler tamamlandığında oyun da tamamlanmış olur. Bakalım Tosbi'nin bu yeni ve hayali macerasında neler olacak? Bu oyun hayal gücünü, dikkati ve pratik zekâyı harekete geçirecektir.